

передбачає рекламну політику, адже потребує популяризацію за допомогою інтернету. Це також передбачає розробку додатку із електронною базою даних про виробників Львівщини, а також мережі роздрібною торгівлі з такою продукцією.

О. Ягодинець

Науковий керівник – к.е.н., доц. Бець М. Т.

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИРОБНИЦТВА УКРАЇНСЬКОЇ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ

Україна – найбільша за площею країна Європи з давніми традиціями ведення сільського господарства, велика частина земель якої, повинна використовуватись для виробництва сільськогосподарської продукції, зокрема вітчизняної органічної продукції. Тому Україна має всі шанси стати не лише європейським, а й світовим провідним виробником та експортером органічних товарів.

За визначенням Федерації органічного руху України, органічна продукція – це продукти, при виробництві яких заборонене у рослинництві використання генетично модифікованих організмів, ядохімікатів, мінеральних добрив синтетичного походження. Маючи потенціал для виробництва органічної сільськогосподарської продукції та нарощуючи її споживання на внутрішньому ринку, наша держава досягла певних успіхів у розвитку власного органічного виробництва. Кількість органічних господарств, а також сертифіковані площі, частка яких складає приблизно 1% у загальній частці сільськогосподарських угідь України, призначенні для вирощування органічної продукції, продовжують зростати з року в рік (табл.1).

Враховуючи динаміку вказаних показників, Україна займає почесне двадцяте місце світових країн-лідерів органічного руху. При цьому Україна займає перше місце в східноєвропейському регіоні щодо сертифікованої площі органічної ріллі, спеціалізуючись переважно на виробництві зернових, зернобобових та олійних культур.

Україна має певні переваги у виробництві органічних продуктів: велика родючість ґрунтів; сприятливі кліматичні умови; велика кількість незадіяних родючих площ, які підходять для виробництва органічної продукції; зацікавленість українських споживачів у якісних та безпечних товарах.

Таблиця 1

**Динаміка кількості органічних господарств
та загальної площі сертифікованих сільськогосподарських угідь,
в Україні за 2013-2017 рр.**

Роки	Значення за рік					Абсолютна зміна за 2013 – 2017 рр.
	2013	2014	2015	2016	2017	
Площа, га	393400	400764	410550	411200	420000	26600
Кількість господарств	175	182	210	360	375	220

Використовуючи свої можливості та переваги Україна стала одним з головних виробників та експортерів органіки в Європі, проте головне завдання, досягти світового визнання.

Зокрема, перевагою органічного сільського господарства у соціальній сфері, є те, що воно має великий потенціал для забезпечення життєдіяльності сільського населення і поживлення роботи дрібних фермерських господарств. Разом із збільшенням сектору органічного виробництва зростатиме і працевлаштування місцевого населення, оскільки органічне землеробство менш механізоване і потребує, як правило, більше ручної праці. Враховуючи це, можна сказати, що органічне виробництво має ряд переваг як для споживачів, так і для держави в цілому, а саме: екологічні; соціальні; економічні; переваги для здоров'я.

Розвиток органічного виробництва позитивно впливає не лише на попит, потреби споживачів та активність виробників, а й на суміжні галузі та економіку держави. Проте, через малу кількість конкурентів та затрати на виробництво, органічна продукція продається за високими цінами. Також велику роль відіграє недосконале інституційне забезпечення та відсутність державного фінансування, слабка обізнаність виробників органічної продукції щодо специфіки виробництва.

Інтенсивний розвиток органічного сільського господарства, дотримання екологічних вимог до всіх заходів сільського господарства з урахуванням природних особливостей земельних ресурсів України повинні стати головним принципом подальшого розвитку АПК, з орієнтацією на нього слід здійснювати всі проведені заходи по використанню позитивного закордонного досвіду органічного землеробства, впровадженню досягнень науково-технічного прогресу в сільському господарстві.

Успішну реалізацію цих планів в Україні забезпечить виконання Закону України № 5448-д «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» від 10 липня 2018 р., і підготовка фахівців з основ ведення органічного сільського господарства в аграрних вузах країни.

І. Свирида

Науковий керівник – к.т.н., доц. Попович О. Р.

ЗАСТОСУВАННЯ БІОЛОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ОЧИЩЕННЯ ПРОМИСЛОВИХ ВОД НА ПРАТ «ЕНЗИМ»

Акціонерне товариство “Ензим” (Львівський дріжджовий завод) є одним із найпотужніших в Україні виробників дріжджів, який здійснює поставки в усі області держави і за її межі.

Львівські дріжджі відомі своєю високою якістю, їх показники відповідають розробленим в ПрАТ “Ензим” технічним умовам. Фактично якісні показники готової продукції перевищують нормативні, що підтверджується якісними посвідченнями на кожен партію та відгуками споживачів.

У 2004р. на ПрАТ “Ензим” відбулась презентація та відкриття єдиної в Україні та на теренах СНД дільниці з очищення стічних вод дріжджового виробництва. Дільниця з очищення стічних вод ПрАТ «Ензим» побудована за технологією голландської фірми «Біотан». Робота на дільниці базується на біологічних процесах та відповідає сучасним світовим нормам очистки стічних вод із застосуванням передової технології. Очистка стоків здійснюється за допомогою анаеробної та аеробної біомаси.

Аеробна очистка стічних вод – добре відомий процес біологічної очистки, який дозволяє скидати очищену воду в поверхневі водоймища. В аеробному процесі штучно підтримується велика кількість мікроорганізмів в очисних спорудах, які споживають велику кількість забруднюючих речовин. Оскільки ці організми відносяться до аеробних, в таких спорудах споживається велика кількість кисню.

Стічні води від виробництва очищаються на станції очистки стічних вод технологією за допомогою анаеробного реактора із доочисною в аеробних реакторах послідовної дії.

У даній технології застосований найбільш ефективний реактор з псевдозрідженим шаром, що працює у анаеробних умовах обробки стічних вод.